

INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

dla rozwoju infrastruktury i środowiska

Wyłączanie wątpliwych wydatków w związku z audytami KE

Historia postępowania z wynikami audytów KE

*1. Audyt w sektorze **środowiska** – audyt przeprowadzony w dniach **19 - 23 września 2005 r.***

KE badała 10 postępowań o udzielenie ZP w 8 projektach
strona polska otrzymała **wstępny raport** w dniu **23 grudnia 2005 r.** (wersja angielska)

odpowiedź na wstępny raport została przekazany do KE w dniu **3 kwietnia 2006 r.** (2 miesiące od otrzymania raportu w wersji polskiej – wersja otrzymana 3 lutego 2006)

*2. Audyt w sektorze **transportu** – audyt w dniach **19-23 czerwca 2006r.**,
strona polska otrzymała **wstępny raport** w wersji angielskiej w dniu **22 marca 2007 r.**, KE zaznaczyła, że w przypadku błędów tzw. systemowych państwo członkowskie powinno nałożyć korekty finansowe bez określenia ich wysokości.
Strona polska odpowiedziała na raport w dniu **15 czerwca 2007 r.** (2 miesiące od otrzymania raportu w wersji polskiej – wersja otrzymana 15 kwietnia 2007 r.)*

Źródło błędów - tło

- Niedostosowanie prawa zamówień publicznych do dyrektyw (**brak winy beneficjenta**)
- *Learning by doing* – rola Przedstawicielstwa KE
- Akceptacja dokumentacji przetargowej poprzez weryfikacje instytucji w systemie, a także Prezesa UZP
- Działania zaradcze (rekomendacje, zmiana prawa)

Historia postępowania z wynikami audytów KE

Po przekazaniu odpowiedzi na dwa audyty, KE przekazała swoje stanowisko w **połączonym raporcie** otrzymanym w wersji polskiej dopiero w dniu **16 września 2008 roku** (w raporcie zawarto po raz pierwszy informacje o grożących korektach finansowych), tj. **29 miesięcy** odnośnie uchybień w sektorze środowiska oraz **14 miesięcy** odnośnie uchybień w sektorze transportu od przekazania stanowiska strony polskiej.

Strona polska odpowiedziała na raport w dniu **19 listopada 2008 r.**

Ostateczny raport z ww. audytów strona polska otrzymała w dniu **31 lipca 2009 r.** Czyli w 43 miesiące od otrzymania wstępnej wersji raportu z audytu w sektorze środowiska oraz 27 miesięcy w przypadku sektora transportu.

Wersja polska raportu została przekazana pismem KE z dnia 7 grudnia 2009 r.

Strona polska pismem z dnia 5 lutego 2010 r. przekazała uwagi do wszystkich rodzajów uchybień stwierdzonych przez KE

Plan Działań dla Polski na lata 2000 – 2006

W latach 2007-2008 strona polska (Instytucje Zarządzające Sektorowymi Programami Operacyjnymi finansowanymi z EFRR) prowadziła dyskusje z KE w ramach tzw. Planu działań dla Polski

Plan działań prowadzony był zgodnie z przepisami art. 38.4 rozporządzenia 1260/1999, w którym uwzględnione zostały rekomendacje wynikające z audytów przeprowadzonych w Polsce w programach operacyjnych 2004-2006 oraz Funduszu Spójności

KE zaleciła, aby wszystkie przypadki naruszeń jakie zostały przedstawione zarówno w raporcie z audytów w FS, jak również w Planie Działań dla Polski na lata 2000-2006, **były identyfikowane podczas kontroli oraz na te naruszenia powinna zostać nałożona analogiczna korekta finansowa zaproponowana przez KE**

Rodzaje błędów

Wymóg posiadania przez wykonawców odpowiedniego sprzętu na etapie składania oferty

Wg KE – kryterium dyskryminacyjne – narusza ogólne zasady Traktatu WE C314/01 ARGE Telecom&Partner – można wymagać, że będzie oferent **dysonował sprzętem, w przypadku udzielenia mu zamówienia**

KE zaproponowała nałożenie korekty w wysokości **5%** na wszystkie zamówienia publiczne, w których wykryto niniejsze uchybienie

Charakter systemowy uchybienia –niepełna transpozycja prawa UE w prawie krajowym

Korekta 5% powinna również zostać nałożona na przypadki gdzie zamawiający nie określił **wprost** etapu na którym wykonawca musi przedstawić odpowiednie dokumenty potwierdzające.

Należy dokonać:

Dokładna analiza zapisów SIWZ, z których może wynikać, że:

1. Wymagania faktycznie były postawione na czas realizacji inwestycji;
2. Zamawiający dopuszczał dysponowanie sprzętem niezależnie od tytułu prawnego; np. akceptacja deklaracji, że wykonawcy zostanie udostępniony sprzęt pod warunkiem wygrania przez niego przetargu

W powyższych przypadkach korekta finansowa nie powinna zostać nałożona

Stosowanie dyskryminujących ograniczeń możliwości spełnienia niektórych kryteriów wyboru łącznie przez wszystkich członków konsorcjum

KE uznała możliwość stawiania wymagań każdemu z członków konsorcjum, **gdym warunek nie daje się sumować** (np. wymagane lata doświadczenia, płynność bieżąca)

W stosunku do reszty zapisów:

KE zaproponowała nałożenie korekty w wysokości **od 5%** (ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej niewspółmierne do wielkości zamówienia) **do 10%** (średni roczny przychód)

Średni roczny przychód z działalności operacyjnej

Dyskryminacyjny, gdy:

wymóg, aby przynajmniej 1 członek konsorcjum spełnił w określonym % lub wykazał się odpowiednią kwotą

wymóg, aby każdy wykazał się określoną minimalną kwotą

Ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej

akceptowane, gdy całkowitą sumę ubezpieczenia można osiągnąć wspólnie poprzez złożenie polis, ale ubezpieczeni są wszyscy członkowie konsorcjum (brak minimalnego progu partycypacji)

Oświadczenie o spełnianiu wymogów z art. 22 ust. 1

zostało potraktowane przez KE jako błąd formalny niemający wpływu na wynik postępowania – brak korekty finansowej.

Rodzaje błędów

Wydłużenie terminu składania ofert bez publikowania sprostowania dotyczącego ogłoszenia o zamówieniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej

KE nie zgodziła się z argumentami strony polskiej, że system publikacji sprostowań nie był możliwy przed rokiem 2007 w związku z niedostosowaniem Dyrektywy UE i zaproponowała nałożenie korekty w wysokości:

-5% przedłużenie do 10 dni,

-10 % (powyżej 10 dni)

na wszystkie zamówienia publiczne, w których wykryto niniejsze uchybienie.

Rodzaje błędów

Ograniczenie podwykonawstwa

KE akceptuje sytuację w której podwykonawstwo jest zabronione jedynie w odniesieniu do znaczących części zamówienia, których wykonanie decyduje o jakości całego zamówienia

Jednakże co do zasady podwykonawstwo powinno być zawsze możliwe i należy respektować zasadę równego traktowania oferentów

KE zaproponowała rozpatrywanie każdej sprawy indywidualnie i jeżeli zostanie stwierdzone naruszenie, nałożenie korekty finansowej w wysokości **5%** wartości kontraktu

Konieczność posiadania wcześniejszego doświadczenia w realizacji projektów w Polsce
Wymóg, aby oferent w przeszłości realizował zamówienia współfinansowane przez UE i/lub fundusze krajowe.

IZ oraz KE stoją na stanowisku, że stosowanie ww. kryteriów wobec wykonawców jest prawnie wątpliwe

KE zaproponowała nałożenie korekty finansowej w wysokości **10%** na wszystkie zamówienia, w których zostały użyte ww. kryteria dyskryminacyjne.

Zmiany warunków zamówienia po podpisaniu umowy

IZ oraz KE stoją na stanowisku, że praktyka tego rodzaju (tzn. zmiana charakteru zamówienia i oczekiwań w nim zawartych) narusza zasadę równego traktowania oferentów
KE zaproponowała nałożenie korekty w wysokości **10%** wartości kontraktu

Rodzaje błędów

Bezpośrednie zlecenie zamówień dodatkowych

KE podtrzymuje stanowisko, że bezpośrednie zlecenie robót dodatkowych jest sprzeczne z Dyrektywami

W przypadkach gdy nie było wystarczających przesłanek do zastosowania ww. trybu KE proponuje nałożenie korekt finansowych w wysokości od **25%** do **100%** wartości dodatkowego kontraktu

Wszystkie przypadki bezpośredniego zlecenia robót dodatkowych powinny być indywidualnie weryfikowane

Rodzaje błędów

Uwzględnianie tylko doświadczenia zdobytego przez oferenta po uzyskaniu stosownych polskich uprawnień budowlanych

Akceptowalne jedynie w przypadku gdy:

W trakcie procedury przetargowej składane były pytania przez wykonawców np. Czy za doświadczenie zawodowe zamawiający uzna okres przepracowany przez kandydata poza terenem Polski i zamawiający odpowiadał twierdząco.

W pozostałych przypadkach KE stoi na stanowisku że 10% korekta finansowa powinna zostać nałożona

Audyt KE systemu zarządzania i kontroli PO liŚ

W dniach 22-26 marca KE przeprowadziła audyt systemu zarządzania i kontroli PO liŚ

Główny nacisk audytu został położony na kwestie wykrywania oraz korygowania błędów w zamówieniach publicznych przez instytucje w systemie

KE zapowiedziała powtórny misję na poziomie projektów w IV kwartale 2010 r.

Wstępne wyniki audytu KE w POIS

1. Brak systemu monitorowania kwot podlegających korekcie na poziomie KSI SIMIK – uwaga do Instytucji Certyfikującej
2. Niepełne informacje w systemie KSI SIMIK 07-13 odnośnie prowadzonych kontroli na miejscu (brak opisu nieprawidłowości, wartości kontraktów, % korekty, itp.)
3. Zbyt mała próba poddawana do kontroli w przypadku zamówień publicznych
4. Inne stawki korekt proponowane przez IP II i nakładane przez IP.

Wstępne wyniki audytu KE w POIS

5 i 7. Brak nałożenia korekty finansowej w przypadku wykrycia błędu przedłużenia terminu składania ofert bez publikacji

6. Zbyt niskie korekty finansowe nałożone przez instytucje w przypadku wykrycia błędu przedłużenia terminu składania ofert bez publikacji – korekta nałożona 5% powinno być 10%

8. Problem kwalifikowalności VAT.

KE opracowała w 2007 r. *Wytyczne do określania korekt finansowych nakładanych na wydatki ponoszone z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w przypadku naruszenia przepisów prawa zamówień publicznych.*

MRR opracowało w 2008 r. dokument pn.: *Wymierzanie korekt finansowych za naruszenia prawa zamówień publicznych związane z realizacją projektów współfinansowanych ze środków funduszy UE (tzw. „taryfikator”)*

- *w 2009 r. włączony do Wytycznych w zakresie kontroli...*
- *w 2010 r. zaktualizowany pismem MRR:*

Dostosowanie opisów naruszeń do znowelizowanych przepisów ustawy PZP (nowelizacje z dn. 5.11.2009 r. oraz 2.12.2009 r.)

Określenie funkcji jaką pełni „taryfikator” - **instrument do określania sposobu szacowania wielkości szkody za naruszenia ustawy PZP**

Jednoznaczne wskazanie, że proponowane wskaźniki procentowe korekt zostały określone w sposób maksymalny i mogą ulec obniżeniu

Zmienione stawki korekt w tabelach

Wprowadzenie nowych kategorii naruszeń

Podkreślenie potrzeby weryfikacji tzw. zamówień podprogowych pod kątem zgodności z ogólnymi zasadami traktatowymi

Usunięcie z tabel nr I oraz II naruszeń 36 oraz 37 oraz z tabeli nr III naruszeń 4 oraz 5 (dotyczących niedopełnienia obowiązku przekazania ogłoszenia o udzieleniu zamówienia UOPWE)

Zalecenia nr 6/2010 IZ PO liŚ w sprawie stosowania dokumentu pt. „Wymierzenie korekt finansowych za naruszenia PZP związane z realizacją projektów współfinansowanych ze środków funduszy UE”:

- Obowiązek stosowania „Taryfikatora” w brzmieniu wprowadzonym pismem Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 7.04.2010 r. (znak: DKF-IV-8121-28-GB/10) – od dnia doręczenia tego pisma do Instytucji Pośredniczących, niezależnie od momentu wszczęcia danego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego - **odstępstwo możliwe w odniesieniu do wskazanych elementów (opis naruszenia i kwalifikacja prawna), zaś w pozostałym zakresie (ogólne zasady, stawki korekt) obowiązują postanowienia znowelizowanego „taryfikatora” (w sytuacji, kiedy posłużenie się zaktualizowaną wersją „taryfikatora” nie będzie możliwe ze względu na odmienne brzmienie przepisów Pzp obowiązujących w momencie wszczęcia postępowania)**
- Relacja pomiędzy „Taryfikatorem” a Zaleceniami w zakresie sposobu korygowania wydatków nieprawidłowo poniesionych w ramach PO liŚ: wszystkie instytucje działające w systemie PO liŚ zobowiązane są do podejmowania działań stosownie do regulacji przewidzianych w *Zaleceniach w zakresie sposobu korygowania wydatków*
- **Wytyczne i zalecenia obowiązujące w systemie PO liŚ** należy traktować jako nadrzędne nad „taryfikatorem”, co oznacza że zgodnie z Załącznikiem nr 2 do *Wytycznych w zakresie kontroli realizacji PO liŚ* instytucją odpowiedzialną za nakładanie korekt w przypadku naruszeń zasad zamówień publicznych jest w pierwszej kolejności **IP II**, a ostatecznie decyzję rozstrzygającą, po skorzystaniu przez beneficjenta z możliwości złożenia odwołania, podejmuje **IP**.

INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Dziękuję za uwagę

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

ul. Wspólna 2/4

www.mrr.gov.pl

www.funduszeuropejskie.gov.pl